

лісу, та каланхое за методом В.П.Філатова. Одержані експериментальні дані свідчать про високі захисні властивості розбавлювачів з біоактивними речовинами. Найбільш ефективною концентрацією виявилася концентрація біоактивних добавок – 20%. Якісні показники дослідної сперми (абсолютний показник виживаності (Sa), виживаність (t) та активність після заморожування (a) були на 70% вищими (Sa=26,5±0,79 ум.од., t=11,3±0,4 год., a=5,1±0,3 бали) за аналогічні показники контрольної сперми (Sa=15,1±1,2 ум.од., t=5,6±0,3 год., a=4,2±0,2 бали).

Таким чином, введення в склад розбавлювачів для розбавлення та кріоконсервації сперми біоактивних добавок натурального походження підвищує кріозахисну можливість розбавлювача та інгібує розвиток окислювальних процесів у кріо- та деконсервованій спермі і являється цінним методичним прийомом, що забезпечує високу якість замороженої сперми.

УДК 636.4.082.11

І.В.СОЛОВЙОВ¹, В.А.ЛУЦЕНКО¹, О.В.САЧЕК²

ВИСОКОПРОДУКТИВНЕ СТАДО СВИНЕЙ АСКАНІЙСЬКОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ ПЛЕМЗАВОДУ "УКРАЇНА" СКАДОВСЬКОГО РАЙОНУ

¹Інститут тваринництва степових районів ім.М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» УААН – Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

²Племзавод "Україна"

Племзавод "Україна" Скадовського району Херсонської області – одне з найкращих племінних господарств з розведення свиней асканійського типу української м'ясної породи. В результаті багаторічної цілеспрямованої селекційно-племінної роботи в ньому під керівництвом вчених відділу свинарства інституту "Асканія-Нова" створено високопродуктивне стадо свиней з високими відтворювальними якостями.

Поголів'я свиней асканійського типу в господарстві складає понад 6 тисяч голів, в т. ч. маток основних – 200, кнурів-плідників – 17, перевірюючих кнурів – 20, маток 150 гол. Господарство щорічно одержує 6000 голів поросят, реалізує більше 1600 голів, з них класом еліта – 76-80%.

Кнури-плідники міцної конституції, добре розвинуті. Жива маса в середньому в стаді складає 322 кг, довжина тулуба – 186 см (максимальна – 202 см), 41% кнурів-плідників відноситься до класу еліта-рекорд.

Дорослі свиноматки мають живу масу 239 кг, довжину тулуба 172 см, що перевищує вимоги класу еліта за живою масою на 6,5%, до класу еліта-рекорд відноситься 3%.

Продуктивні якості основного стада свиноматок досить високі, незважаючи на важкі економічні умови. Середня продуктивність маток за останні 3 роки складає: багатоплідність 11,3 поросяти, в селекційній групі – 13,4 голів, молочність 56,5 кг (максимальна – 64 кг), жива маса гнізда в 2 місяці – 200 кг.

На даний час у господарстві розводиться 4 лінії і 12 родин тварин. Найбільш багаточисленими являються лінія Ціаніті (37,8%) та родина Цінної (14,5%).

З метою вивчення внутріпородних методів підбору за багатоплідністю проведено аналіз 1400 опоросах. Внутрілінійних поєднань маток у стаді складає 26,2%, в яких багатоплідність в стаді – 19 поросят, молочність – 70 кг, маса гнізда в 2 місяці – 260 кг. Щорічно оцінюється 6-8 кнурів методом контрольної відгодівлі. Скоростиглість підсвинків зменшилася з 1991 року по 1999 рік на 18 днів і становить 172 дні, середньодобовий приріст збільшився на 135 г, при менших витратах корму на 0,11 к.од.

Високу продуктивність маток і кнурів дозволяє підтримувати і нарощувати із року в рік тільки в тому випадку, коли стадо ремонтується за рахунок цілеспрямованого вирощування молодняку від кращих за продуктивністю тварин. Основне стадо комплектується ремонтним молодняком в основному від кнурів і маток ведучої групи. При досягненні живої маси 85-105 кг визначається прижиттєва товщина шпику ультрозвуковим прибором ПУДС і коли вона перевищує 27 мм, то таких тварин вибраковують із стада. Проводиться селекція з відбору молодняку з добре вираженими м'ясними ознаками, особливо заднього окосту.

Племзавод "Україна", не дивлячись на економічні труднощі, з успіхом виконує планові завдання з виробництва свинини. Щорічно з 1989 року господарство бере участь у виставках і аукціонах у м. Києві, де тварини одержують високу оцінку (видано 12 дипломів чемпіонів породи та 15 дипломів першого ступеня). Господарство неодноразово нагороджувалося грошовою премією, а одержані результати говорять про те, що тварини асканійського типу української м'ясної породи свиней мають високий генетичний потенціал інтенсивності росту (750-850 г), низькі витрати корму (3,41-3,60 к.од.), використання їх на комплексах буде значним резервом збільшення виробництва м'яса у південному регіоні країни.

УДК 636.2.082.12

Р.О.СТОЯНОВ

АЛЕЛІ ГРУП КРОВІ ЯК МАРКЕРИ ГЕНОТИПУ ПЛІДНИКА

Інститут розведення і генетики тварин УААН

Застосування генетичних маркерів у розведенні тварин дає можливість безпосередньо ідентифікувати певний спадковий матеріал і виявити закономірності його успадкування протягом багатьох поколінь. В дослідженнях такого напрямку особливо перспективною виглядає система ЕАВ великої рогатої худоби, в якій налічується понад 800 алелів. Така різноманітність зумовила досить інтенсивні спроби дослідників знайти зв'язок між маркерами цього локусу і розвитком ознак продуктивності. В багатьох випадках були виявлені відмінності за продуктивністю тварин залежно від наявності тих чи інших алелів, проте повторюваність отриманих результатів була низькою, що пояснюється високою полігенністю спадкових факторів продуктивності і моногенним характером успадкування факторів груп крові. Тому в дослідженнях такого плану слід враховувати конкретну генетичну ситуацію і можливі генетичні механізми зв'язку між алелями груп крові і морфологічними ознаками тварин.